

ÁRA 1500 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára — — — — — 1.500 K

Budapest, 1924.

V. évfolyam, 41. szám.

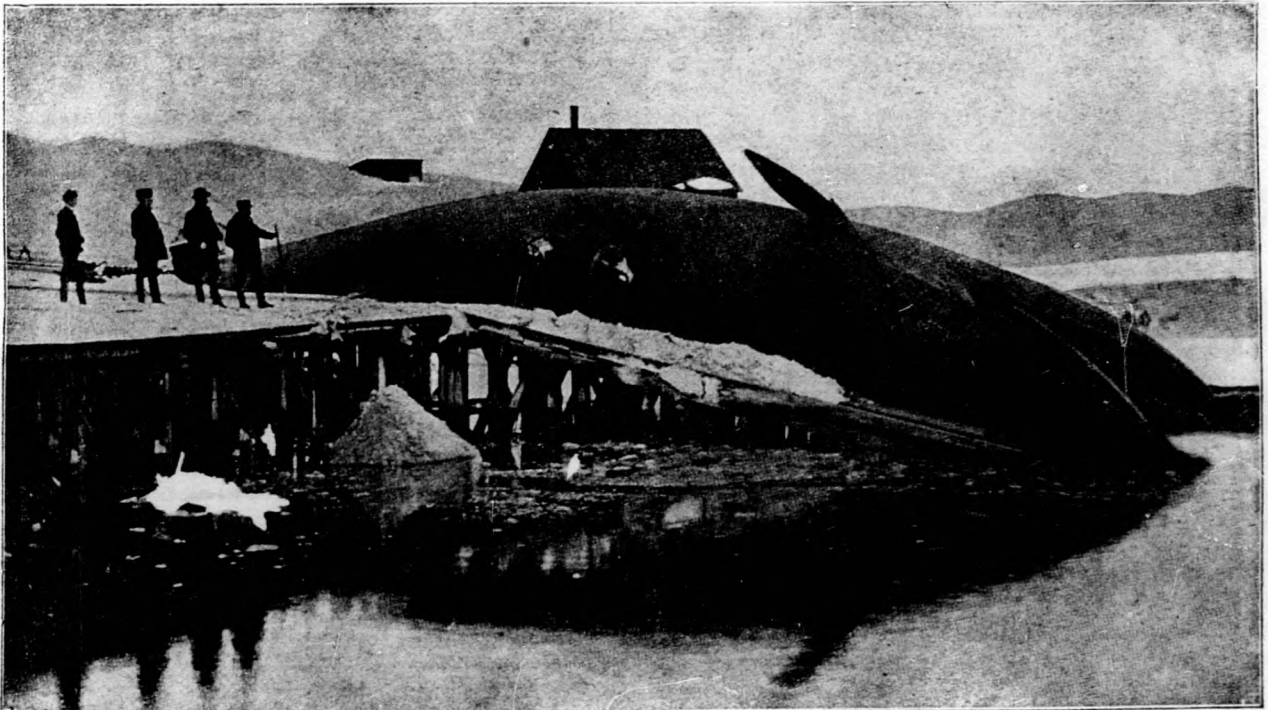
Vasárnap, október 19.

Mit kíván a falu népe?

A földművelő nép azt kívánja, hogy legyen végre rend az országházában is, mert fejétől romlik a hal s ha a parlament nem mutat jó példát, akkor az országban is fölfordul minden. A falu népe megelégedte a forradalmakat, nem akar többé fölforgatókat látni. Hiába küldték be a városok a «virágos forradalom» embereit a nemzetgyűlésbe, az ország többsége, a falu magyar polgársága elszántan fordul el leromlásunk korszakának szomorú emlékü vezetőitől. Az októberi és márciusi

forradalom nyomán elvesztettük országunk kétharmadát. Ha még egyszer — Isten ne adja! — fölborul az ország rendje, az utolsó harmad is veszendőbe mehet!

Újabb pokoltól akar menekülni a falvak polgársága, mely a fölfordulás nyomán járna. Még elgondolni is borzalmas, milyen rombolással, terrorttal és vérengzéssel járna itt egy újabb kommunista rémuralom. Azt mondják, nem kell attól tartani, hiszen még a szociáldemokrata képviselők maguk sem akarják, hogy a kommunisták kerekedjenek fölül. Elhiszük, de 1919-ben sem akar-

Elejtett cethal partra vontatása.

A cethal, mint ismeretes, a legnagyobb úszó emlősállat. Hossza 18—24 méter; súlya mintegy 80.000—150.000 kilogramm. Irhájában 20—40 centiméter vastag szalonnaréteg van. Rengeteg halzsírt és halcsontot szolgáltat egy-egy példány, ezért nagyon értékes zsákmány. Zsíriját az északi népek megisszák. Vadászata külön e célra készült fegyverekkel történik. Az állat nagyságáról fogalmat nyújthat a képünkön álló embercsoport.

ták, mégis bekövetkezett. Ma a Kossuth nevét bitorló radikálisok és a szociáldemokraták fogtak csupán össze, hogy a nemzetgyűlésen lehetetlené tesznek minden tanácskozást, míg az országpusztító «általános, titkos» törvénybe nem iktatják. Ha sikerülne a tervük és a parlamenti rend fölborulna, holnap már tisztán a szocialisták kezébe jutna a hatalom, holnapután pedig a kommunisták lennének az urak. Láttuk már, hogyan tolódnak el ezek a pártok. Amint egy forradalmi csoport hatalomhoz jut, abban napról-napra jobban balra tolódik a súlypont, míg végre a legszélsőségesebb zsarnokok ragadják magukhoz a hatalmat. Így volt 1918—1919-ben, így lenne most is. Egyszer átvészeltünk a rettenetes fölborúlson, koldussá lettünk. A falu népe mindenre kész, még élete árán is ellentáll az új rémuralomnak. Nem akarjuk többé megérni, hogy véreskezdő kalandorok rabolják házainkat, gyilkolják család-jainkat.

A falu népének nem «általános, titkos» kell, hanem parlamenti rend és munka. Ne veszekedjenek ott, hanem tanácskozzanak. Ezt határozottan követeli a falu népe. Ne várják azt, hogy a falu polgársága legyen kénytelen rendet csinálni.

Budapest, október 18.

Rendőröket akarnak látni. Nagy Vince, a Károlyi-kormány belügyminisztere, akit Debrecen városa a nemzeti pártok sajnálatos vetélykedése folytán pótválasztáson beküldött a parlamentbe, egyik újságban úgy nyilatkozott, hogy rendőrökkel dobatták ki magukat ő és elvtársai a parlamentből, de nem engedik a tanácskozás rendjét helyreállítani. Tehát rendőröket akarnak látni a parlamentben, holott annak idején még katonákat se akartak látni. Reméljük, hogy a szomorú emlékeztető korszak belügyminisztere nem sok követőre talál a parlamentben forradalmi jelszavával. Elhangzott nyilatkozata legfeljebb arra jó, hogy kimutatta a foga fehérét valaki, aki az októberi forradalom súlyos következményeiért soha sem akarja vállalni a felelősséget.

*

Sok hűhó semmiért! A bolsevizmus alatt eleget szenvedett a földművelő polgárság. Nem akarjuk, hogy még egyszer fenyegetsen bennünket ez a veszedelem. Megértjük, ha a magyar közvélemény ellene van annak, hogy fölvegyük az orosz szovjettal a diplomáciai érintkezést. A szovjettal való kereskedelmi egyezmény miatt, melyet ipari köreink készítettek elő, bizonyos oldalról olyan beállításban folyt az agitáció, hogy a Bethlen-kormány és a kisgazda- és földművespárt ezzel az egyezménnyel a diplomáciai érintkezést akarja fölvenni s orosz szovjet-követség jön Budapestre. Örömmel értesülünk arról, hogy ebből egy szó sem igaz. A kormánynak esze ágában sincs, hogy Budapestre orosz szovjet-követséget hozzon, sőt a diplomáciai érintkezés fölveteléről sincs szó. Csupán arról lehet szó, hogy egyes iparcikkeket vihessünk ki Oroszországba s viszont onnan nyers olajat kaphassunk.

Papi szobó! Szovik József reverenda- és cimadakesztő. Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 11. Telefon József 61—24.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

A nemzetgyűlés őszi időszaka a botrányok sorozatával kezdődött. A kisebbségi pártok már napokkal előzőleg nagyban készülődtek a legszélsőbb támadásra a kormány és a többségi pártok ellen, s ennek a harci készülődésnek az eredménye volt az, hogy

a nemzetgyűlés megnyitja óta úgyszólván minden nap órák hosszat tartó botrányok színhelyévé tette a nemzetgyűlés üléstermét.

A tanácskozásra szánt idő alig vitte előbbre a fővárosi javaslat tárgyalását, a személyeskedések és házszabályviták pedig nemcsak a késő délutáni órákba, hanem az éjszakába is belenyúltak. A parlamenti harcoknak ez az elfajulása időszerűvé tette a házszabályok szigorításának kérdését, amely már amúgy is több ízben felmerült. A mérsékelt és komoly politikuskok a tapasztaltak alapján mindnyájan odanyilatkoztak, ho-

a házszabálymódosítás elkerülhetetlen,

s pártközi értekezleten ennek keresztülvitelében meg is állapodtak. Választottak egy harcminchárom tagú bizottságot, amely a házszabályrevíziót letárgyalja. Az ily módon elkészült tervezetet benyújtják a nemzetgyűlésen, sürgősen napirendre tűzik, s a nemzetgyűlés munkaképességének biztosítására meg is szavazzák. A politikai helyzetet néhány napra aggasztóvá tette az a körülmény, hogy

nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter állásáról lemondott.

A minisztert elhatározására az a régóta ismert ok készítette, hogy ő mint magánember kíván az Esküdt-féle bűnperben a bíróság előtt elégtételt szerezni. Ezenfelül tagadhatatlanul merültek fel ellentétek is a földművelésügyi miniszter és a pénzügyminiszter között a vagyonszállásföldek értékmegállapítása tekintetében, valamint az igazságügyminiszterrel a földbirtokrendező bíróság eljárásának gyorsítása tekintetében. Ezek az ellentétek korántsem oly természetűek, hogy ne lehetne őket kiküszöbölni. A megindult tárgyalások máris eredménnyel kecsegtetnek,

a földbirtokreform gyorsítására minden intézkedést megtörténik,

s a kisgazdatársadalom egyéb követelése is teljes mértékben megvalósulhatnak. Ezeket a részletkérdéseket a kisgazdapárt legközelebbi értekezletén behatóan megtárgyalták, s nem szenved kétséget, hogy az agrárkérdésben táplált aggodalmak el is oszlanak. Ilyenformán

nem lesz akadálya annak sem, hogy az Esküdt-per befejezte után nagyatádi Szabó István ismét visszatérjen a miniszteri székbe.

Politikai körökben erre biztosan számítanak s épen ezért a miniszteri állást egyelőre nem is töltik be. Névlegesen Bethlen István gróf miniszterelnök vállalja a tárcát, a minisztérium ügyeit pedig Schandl Károly politikai államtitkár vezeti.

+MEZŐGAZDASÁG+

A szőlő peronoszporája.

Irtó: Varga Ferenc dr.

A szőlőragya-betegség okozója a *Plasmopara viticola* nevű gomba. Ez a gomba a szőlő zöld részeiben elősködik, tehát elsősorban a leveleket támadja meg, de előfordul a kacsokon, hajtásokon, virágzaton és az abból fejlődő fürtön. Május hónapban, amikor már az első levelek kifejlődtek, azokon kezdetben sárgás, áttetsző, folytonosan nagyobbodó

foltott, az úgynevezett olajfoltot figyelhetünk meg. Az olajfoltos helyeken a megtámadott levélrészek barnulni kezdenek, majd elszáradnak, elhálnak s amikor az elhalás már az egész levélre kiterjedt, akkor lehullanak. A leveleitől megfosztott tőke szárnalmas külsejű és termést nem hoz.

A száraz foltok szélein, főleg a levéllemez háti részén, fehér, lisztszerű bevonatot figyelhetünk meg, innen a betegségnak «allsztharmat» neve.

A virágzatokon, ha azokat nagyon fiatalon támadja meg a betegség, csúcsrohadást figyelhetünk meg. Ha az elvirítást után lép fel a baj, akkor a fürtök zöld bogyci kékes-szürkésen foltozottak lesznek, majd a növekedéssel lépést tartva, nagyobbodnak ezek a foltok, a bogyci ráncosakká válnak, megbarnulnak, mintha összezsuztak volna.

A beteg részek lisztes bevonattal nagyítóval vizsgálva, tapasztaljuk, hogy azt a levél belsejéből kinyuló, fürtszerűen elágazó kis nyelek alkotják. Ezek a kis nyelek rendszeren ott jutnak ki a beteg rész felületére, ahol annak borszövetén a levegő felvételére szolgáló kis nyílások vannak. A spóratartók ágainak végén vannak a gomba szaporodó szervei: a spórái. A spóratartókkal bent, a növény testében finom, szintelen fonalak állanak összeköttetésben, amelyek a növény élő állományából, sejtjeiből szerzik meg a szükséges tápanyagot, amivel azután annak pusztulását idézik elő. Ők tehát a növény belsejében élősködnek.

A spórákból, ha azokat a szél vagy rovarok széthordták, amint vízzel érintkeznek, kibuvik két kis ostorral ellátott, tojásdadalakú képlet, amelyet rajzónak nevezünk. Ez a rajzó a vízcseppben ostorai segítségével gyorsan ide-oda mozog egy darabig, majd elveszti ostorait és megállapodik, csakhamar egy kis tömlőszerű nyulvány fejlődik belőle, amellyel behatol a növény testének belsejébe. Az így megtámadott részen csakhamar megjelenik az olajfolt és utána kifejlődik az egész kórkép, amelyet a fentiekben vázoltunk.

Az eddigiekben kissé talán hosszadalmasan elmondott életjelenségek megismerésére azért van szükségünk, mert csak annak teljes ismerete után vehetjük fel sikerral a betegség ellen való védekezést. A peronoszpora ellen való védekezés kékalic és mésztej oldatainak keverékével, a bordói lével való permetezéssel történik. Egymagában a bordói lével való védekezés nem biztosít bennünket a betegség teljes elhárításának, illetőleg kártételének megakadályozásában, hanem emellett még a művelési módokkal arra kell törekedni, hogy minél inkább megnehezítsük a betegségnek a terjedését, kiküszöböljük a fertőzési lehetőségeket.

A bordói lé készítésénél a legcélszerűbben úgy járunk el, hogy veszünk két hordót, amelyeknek fából kell lenni, mert a vashordókban a rézgalicban levő réz kiválik. Az egyik hordóban a permetezést megelőző napon ötven liter vízben feloldunk egy kilogramm rézgalicot (kékalicot, kékkövet). A másik hordóban egy kilogramm égetett meszet oltunk meg

kevés vízzel, majd amikor az oltott mészmár szétesett, ahhoz annyit vizet adunk, hogy a mészoldat is ötven liter legyen. A két oldatot közvetlen a permetezés előtt egymásba öntjük, amit a legcélszerűbben úgy végzünk, hogy állandó keverés mellett, vékony sugárba öntjük a mésztejbe a rézgalic-oldatot. A két oldat keverékébe a már kész bordói lébe a permetező-fecskendőbe való bemérése előtt egy kis darabka vörös lakmusz-papírost mártunk, amelynek meg kell kékülni, ha helyesen csináltuk a keverést; azon esetben, ha az nem következik be, még egy kis mésztejet adunk állandó keverés közben a permetező anyaghoz egész addig, amíg az említett színváltozás be nem áll. A lakmusz-papírral való ellenőrzést nem szabad felületesen csinálni, mert az az oldat, amelyben a lakmusz-papír megkékülése nem következik be, egyrészt egész sebeket, foltokat okozhat a szőlőn, másrészt — ami talán még ennél is fontosabb — nem tapad kellő mértékben, úgy, hogy már egy erősebb harmat vagy egy kétperces eső is teljesen lemoshatja. A bordói lé két alkotórésze közül a védőszerep a rézgalicban levő réznek jut, a mészmár csak mint közömbösítő és tapadó anyag szerepel.

József Ferenc királyi herceg és ifjú hitvese, a szász király lánya, megérkeznek a fővárosba.

Almássy László képviselő (a Kiszgazdapárt alelnöke) leányának esküvője.

Középen az ifjú pár: Almássy Rózsa és Nyisztor Sándor főhadnagy.

Ujabbán igen sokféle, különböző nevű és összetételű permetező és porozó anyagot hoznak forgalomba, hogy egyrészt kész permetező keveréket adjanak a gazdának a kezébe a peronoszpora ellen való védekezésnél, másrészt, hogy a meglehetősen drága s nehezen beszerezhető rézgalicot pótolják, de ezek használatánál az elővigyázatosság igen helyénvaló, mert igen gyakran kevés értékű és semmi védelmet nem nyújtó anyagok lehetnek azok. Az ilyen pótszerek közül csak azokat ajánlatos használni, amelyeket az erre hivatott állami szőlészeti állomás megfelelőnek talált s forgalomba hozhatónak minősített.

Ugy a bordói lével, mint annak esetleges, teljes védelmet biztosító pótszereivel való permetezés megfelelő, finoman szóró fecskendővel történik olyanformán, hogy a permet igen finom eloszlásban fonja be, teljesen egyenletesen a szőlő minden részét. A permetezés védőhatásának sikerét elsősorban úgy biztosíthatjuk, ha azt kellő időben végezzük. Erre vonatkozólag különösen az első permetezés igen fontos, aminek ideje azonban mindig az illető vidék éghajlatától, a kitavaszkodástól függ, de mindenesetre rögtön az első szőlőlevelek kifejlődése után kell bekövetkezni. Az első permetezésnek a célja, hogy az áttelelő spórákkal történő fertőzést meggátolja. Az első permetezés után még rendszeren háromszor tanácsos permetezni, amelyeknek egymást három-

három hetenként kell követni. Ha azonban a betegség kártétele nagymértékű, akkor még egy negyedik permetezés is tanácsos. A permetezést száraz időben végezzük, hogy a permetet jól részarádjon a növényre. A permetezés jelentőségére vonatkozólag utólagosan legyen szabad megjegyezni, hogy annak csak védő hatása van, tehát a már beteg növényi részeket a betegségből gyógyítani nem tudjuk. Ezért fontos a permetezés kellő időben és módon való elvégzése. Ez a védőhatás abban áll, hogy a spórák csírázásakor fejlődő csiratömlőt a réz elpusztítja.

A rétek trágyázása. Régi mondás, hogy a rét a szántóföld anyja. És tényleg úgy van. A rétről a gazda évről-évre elhordja annak a termését, a jó szénát. Vele táplálja állatait. De már az állattal termelt trágyát, melyben a legzúszkészebb növényi tápanyagok újra megjelennek, kihordja a gazda rendszeresen szántóföldjére. Ebből a rétek semmi se jut. Így a tápláló anya, a rét mindinkább szegényedik, sorvad. Az eredmény nem is marad el. Réteink évről évre gyengülnek. Szárazabb fekvésű réteken ez abban nyilvánkozik meg, hogy kevesebb a szénatermés. Nedves réteken a szénatermés mennyiségében nem feltűnő az apadás, de annál rohamosabban romlik a minőség. A rétek természetében fekszik ugyanis az, hogy talajának szegényedése mellett az értékesebb és igényesebb fűvek lassankint kivésznek és helyüket így átengedik sas, nád, káka, szitgyó, zsurló és hasonló, u. n. savanyú fűféléknek. Ezek a tömeget növelik, de nincs köszönet a nagyobb tömegben. Bennük ugyanis kevesebb a tápanyag és érdes, iztelen voltak miatt állataink nem is szívesen fogyasztják őket. A réteinken folyó rzbőlgazdálkodásnak vég-t kell vetnünk. Ha lehetséges, vigyünk most össze oda és terítsünk el néhány szekér jól érett, porhanyó istállótrágyát, melyből majd a téli csapadék a növényi tápanyagokat belemossa a talajba. Ha ez nem volna, szedjük össze a ház körül a fahamut s azt szórjuk el a réten. Iparkodjunk a rét számára az olesó, de kitűnő hatású komposzt-trágyát gyűjteni. Szobasopredéket, fűre-zport, kormot, hamut, tollhulladékokat, csontot, gyomot hordjunk rakásra, rétegezzük homokkal s öntözzük le viz-lellet, verrel, ganajlével. Mikor már a toll, csont stb. is elporladt, a komposzt kihordható a rétre. Ha ilyen trágyateléség készítésére se lenne alkalmunk, akkor forduljunk a műtrágyákhoz. Vásároljunk pár mázsa Thomas salakot, vagy kalirágyát s hintsük el rétünk egy részére s ha azt látjuk a jövő évi termésen, hogy a szénatöbblet a műtrágya költségeit kifizette, akkor a jövőben indokolt lesz rendszeresen gyakorolni rétünk műtrágyázását.

Ne hagyjuk a tengeri torzsákat a táblák szélén, hanem éges-sük el! Mikor a tengeri leszedik, a tengeriszárat levágják, a földben maradt torzsát, tusót összehordják s egy rakásra hordva a tábla szélén hagyják, néha évekig. Pedig ha a gazdák tudnák, hogy az így otthagytott torzsák, tuskók terjesztői a tengerimoly-nak, algha tennek ezt. Az még nem elítélendő, ha a tábla szélén maradtak a torzsák, csak az a fontos, hogy a következő év tavaszai ezeket okvetlenül feléges-sük, vagy a trágyához adjuk. Tegyük pedig ezt azért, mert a tengerimoly hernyója, illetve bába ezekben a tuskókban tel el s a tavaszi szép napos időben élre kel belőle a molylepke. A tengerimoly körülbelül 3 cm. nagyságú, a ruhamolyhoz hasonló kártevő, amely nemcsak a tengeriben, de a kölesben, komlóban, kenderben is jelentékeny károkat okozhat, ha nem irtjuk idejében. Rzársi ideje júniusban van, mikoris peteit a tengeri zászlójának nyelére tojja. A kibúvó hernyó befurakszik a zász önyélbe s ott lefelé indul, mialatt a tengeri nedvét szívogatja. Ha bütyökig ért, kibúvó a szárból s a bütyök alatt ismét befurakszik. Lefelé haladtában a csövet is meg-támadja s hatására a szemképződés megakad. Szeptemberre leér a torzsához, itt bebabozódik s áttelel. Egyes megkésett hernyók, melyek nem értek a szeptemberig a torzsába, mert a tengerit korán törték, a fosztásnál kerülnek napvilágra, mikoris könnyen elpusztíthatók. Ha idejében észreveszszük, hogy a tengeri cimere-lől l-felé sárgulni kezdt, az elsárgult részt — benne a hernyóval — tetetözzük és feleletthetjük.

A szilaj bika fekezése. (Képpel.) Sok értékes bikát kell idő-előtt vágóhidra adni azért, mert életveszélyes környezetére nézve. Ennek nem ritkán az az oka, hogy éretlen tréfakkal sokszor ingerel-ték, bosszantották. Máskor azonban a bikának örököl termé-szében rejlik a szilajság. Mindenképen indokolt a bikának orr-szövényébe fiatal (3/4 éves) korában orrkarikát illeszteni. Német-orország egyes kerületeiben ezt szabályrendelet írja elő. Ha ebbe a karikába 1—1/2 méter hosszú rudat kapcsolnak, a rúdnál fogva egy gyermek is el tudja báhóva vezetni. Ha pedig az orrkarika és a szarv közt egy szíjjat húzunk át, akkor a támadó bikát a könnyen elkapható homokszíj megrántásával biztosan meg lehet fekezni. Veszélyes biának szemei elé bőrből készült szemellenzőt is szoktak illeszteni, hogy ne lássa és így ne üldözhesse felinge-rült állapotában az embereket.

TANÁCSADÓ

Kérdés. *Bélyegjeimet és Kossuth-bankómat hol adhatom el? (M. L.)* — **Felelet.** Sorolja fel a bélyegek értékét és számát. Ha újabb filléres értékűek a bélyegek, akkor gyűjtsön össze 1 millió korona névértékű bélyeget és küldje be kiadóhivatalunknak elő-fizetési díjért. A Kossuth-bankót régiségkereskedőnek adhatja el, de egy darabot eladni nem érdemes.

Kérdés. *Gépjárművezetői tanfolyam hol van? (S. J. Kes-kemét)* — **Felelet.** A M. kir. Technologiai és Anyagvizsgáló Inté-zetben (Budapest, VIII., József-körút 6.) október 27-én kezdődik hathetes gépjárművezetői tanfolyam. Beiratkozni 25 ig lehet a tan-folyam gondnokánál délután 12—1 és 5—7 óra között. Beiratasi díj 10, tandíj 90, műhelygyakorlat tandíja 15 aranykorona. Jelent-kezhetnek 18 életévet betöltött, népskolát végzett egyének. A kér-vényt a tanfolyam igazgatóságához kell címezni és rá 2000 k-ás okmánybélyeg teendő. A kérvényhez mellékelni kell a születési bizonyítványt, hat hónapnál nem régebbi keleti erkölcsi bizonyít-ványt, megbizhatósági bizonyítványt, iskolai bizonyítványt és a m. kir. államrendőrség orvosi bizonyítványát a gépjárművezető-sére való alkalmasságról. (Kérhető a budapesti m. kir. államrend-őrség közlekedési osztályából. (VI., Andrassy-út 59.) A tanfolya-mon autó, traktor, szántógépek, csónakok stb. vezetésére, kezelé-sére képeznek ki. A gépjárművezetői igazolvány megszerzése végett rendőrségi vizsga (díja 10 aranykorona) teendő.

Üzenet a könyvrendelőknek. R. I. Sakk-könyv 24.000 korona, kiadóhivatalunkban rendelhető.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Kiskünlélegyházán megnyílt az első női középtokú gazdasági iskola.

Kiskünlélegyházán az elmúlt héten nyitották meg a néhai Fazekas Kálmán dr., illetve leánya Blandina nővér áldozatkészségéből létesült s a Constantinum katolikus leány-nevelőintézet kebelében alakult *első női középtokú gazda-sági iskolát*. Holló Béla dr. polgármester üdvözölte a meg-jelenteket és a város nevében ig-retet tett az új intézet anyagi és erkölcsi támogatására Majd Farkas Mária az új intézet programját ismertette. Ezután Horváth Elemér pápai kama-rás, püspöki titkár fejtegette, hogy miért van szükség ily iskola létesítésére. Beszéde végén Hanauer István püspök nevében az intézetet átadta hivatásának. A földművelésügyi miniszter nevében Schandl Károly dr. államtitkár mondott beszédet. Öszinte örömmel és a legteljesebb elismeréssel üdvözölte ezt az új és hiánytöltő iskolát, amelynek kiépíté-sére a földművelésügyi kormány igen nagy gondot kíván fordítani. A föld iránti szeretetből hiányzott eddig a női lélek megértése, a női kéz szakavatóit szorgosságá. A magyar gazda kicsinyes dolognak tartotta a kertészetet, a baromfi-tenyésztést stb. Ez az intézet hivatott arra, hogy a kisebb mezőgazdasági ágak erősebb művelésével fokozza a föld hozadékát és így új munkaalkalmak teremésével, új jöve-delmi források nyitásával, nemzetgazdaságilag jelentős hiva-tást tölt be. A női társadalom vissza akar térni a régi magyar erkölcsök, a föld, a család és az otthon szeretetéhez. A szövő-székek felállításával is az a cél, hogy a régi magyar nagy-asszonyok korát és erkölceit állítsuk vissza. Végül meg-köszönte az intézet alapítóinak áldozatkészségét és a föld-művelésügyi kormányzat részéről megfelelő támogatását hely-zezte kilatásba. Ezután Tolnay Jenő esperes-plébános szólott az iskolanővérek hazafias magyar munkásságáról és a kis-künlélegyházai Fazekas-család áldozatkészségéről, amely az intézetet életre hívta.

Borszivattyúk, börtömlők, vőörész főzőüstök, valamint egyéb borgazdasági gépek és szerek legjutányosabban kaphatók Nagy Ignácnál, Budapest, VII., Károly-körút 9.

Szétosztották a vetőmaghitelt.

Ismeretes, hogy az idei gyakori elemi csapások által sújtott gazdák még vetőmagjukat se tudták önerejükből megszerezni, ezért a kormány segítségükre sietett és *huszonöt milliárd korona* hitelt engedélyezett a kormány vetőmagbeszerzésre. A hitelhez juttatás ügyét a földművelésügyi minisztérium intézi. Természetesen ennek az összegnek a kiosztását egyes vármegyék között a szenvedett károk arányában osztották fel. Így Szatmármegye 3 milliárd, Nógrád 2 6 milliárd, Veszprém és Somogy 2 5—2 5 milliárd, Pest-Pilis Solt-Kiskun 2 1 milliárd, Esztergom—Komárom 1 milliárd korona hitelkeretet kapott. A többi vármegye részesedése alól van 1 milliárdon. A mai napig a gazdák a kölcsönből 22 milliárd koronát vettek igénybe. A kölcsönnel kapcsolatban több vetőmagnemésítő a mozgalom támogatására mérsékelt áron bocsátott gabonát nagyobb tételekben rendelkezésre.

A Faluszövetség balatoni kongresszusa.

A «Falu» Országos Szövetség az elmúlt vasárnap *Fonyódon* balatoni kongresszust rendezett. A kongresszuson megjelent *Spur* István balatoni kormánybiztos *Németh* József dr. miniszteri tanácsos a Balatoni Társaság, *Baldzs* Fülöp igazgató a Balatoni Szövetség, *K. Császár* Endre építőmester a Baross Szövetség, *Matta* Árpád főtanácsos a Magyar Nemzeti Liga részéről, valamint a környékbeli vármegyék képviselői. A Faluszövetséget *Steinecker* Ferenc egyetemi tanár, alelnök, *Balogh* Gyula igazgató és *Szekerés* László szövetségi főtitkár képviselték. *Steinecker* Ferenc elnök megnyitó beszédében vázolta a Balaton mai gazdasági helyzetét s azokat a bajokat, amelyek akadályai az egészséges fejlődésnek. *Németh* István dr. a Balatoni Társaság nevében szólalt fel, majd *Szekerés* László dr. szövetségi főtitkár hangsúlyozta, hogy a Balaton-vidék gazdasági életének fellendítésére egyetlen lehetőség kínálkozik és pedig a *gazdasági vasút*, amely a kis- és nagytermelők sokaságának módot nyújt arra, hogy a parttól messzefekvő területeken is kerti mévelést kezdhessen, amelynek terményeit idővesztés nélkül gyorsan és biztosan tudja behozni a fűrésztelpek piacaira. *Spur* István balatoni kormánybiztos megállapította, hogy a közeljövőben eredményes munkát lehet kifejtetni e nagy nemzeti kincsünk érdekében. Az elhangzottak után a környező községek képviselői jelentették be támogatásukat a mozgalom érdekében. *Balogh* Gyula szövetségi igazgató ismertette még a Faluszövetség célját. Végül a kongresszus határozati javaslatot fogadott el, amely szerint a Faluszövetség a Balatonvidék kulturális, gazdasági és szociális fejlődésének érdekében kifejtett munkásságát a legnagyobb lelkesedéssel üdvözli, támogatja és kéri, hogy a Faluszövetség jelen határozatát illetékes kormánytényezők elé vigye.

Gépjárművezetői tanfolyam.

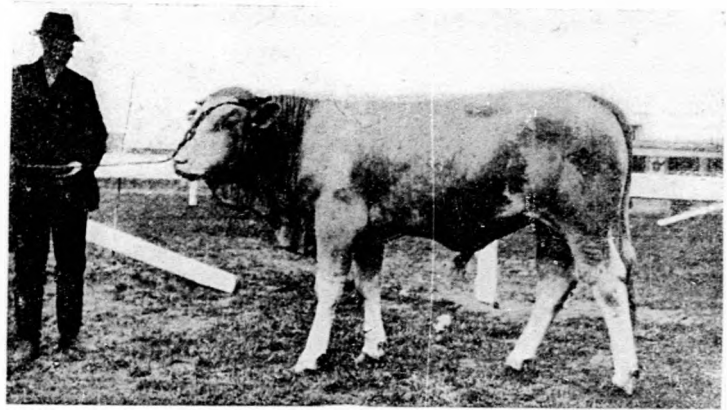
A kereskedelemügyi minisztérium fennhatósága alatt a M. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet (Budapest, VIII., József-körút 6.) gépjárművezetői tanfolyamot rendez. A tanfolyam célja, hogy hallgatóival a gépjárművek (személy- és teherautómozikok, traktorok, motoros szántógépek, csónakok stb.), különösen azok többhengeres gyorsjárású motorainak szerkezetét, működését, kezelését és karbantartását rendszeres elméleti és gyakorlati oktatás útján megismertesse.

A tenyész-, használati- és luxuslő-kiállítás megnyitása.

A székesfőváros által az OMGE közreműködése mellett a Tattersallban rendezett 58-ik tenyész-, használati- és luxuslő-kiállítást október hó 11-én reggel nyitotta meg *Sipőcz* dr. polgármester. A polgármester a bíráló-bizottság tagjaival: *Scitovszky* Aladár dr. miniszteri osztálytanácsossal, a földművelésügyi minisztérium lötenyésztési ügyosztályának vezetőjével, *Gaál* Bélával, a Tattersall igazgatójával, *Gyéry* Richárd gazdasági főtanácsossal, *Hoyos* Miksa gróf földbirtokossal, *Jeszzenszky* Pál udvari tanácsossal, *Konkoly-Hege* Sándor dr. gazdasági tanácsossal, az OMGE titkárával, *Wellmann* Oszkár dr. állatorvosi főiskolai tanárral és még több más szaktekinthetely együtt tekintette meg a kiállítást, melynek anyaga elsőrendű. Összesen 257 lovat állítottak ki. Az árak igen különbözők. Hatmillióért már lehet kapni használati befedezett kancát, az átlagos ár azonban 20—30 millió ennél a csoportnál. A hintós lovak drágábbak, bár még átlagos árat is nehéz megjelölni, annyira különbözőek. A tenyészmenek között elsőrangú anyag látható, 8—150 millió között mozognak itt az árak.

542.973 katasztrális holdon alakult eddig törpe és kisbirtok.

Az Országos Földbirtokrendező Bíróság 1921. évi június hó 20. napján megkezdett működése óta 1924. évi október hó 10-ig keletkezett 111 878 házhely, törpe- és kisbirtokra pedig felosztott 542.973 katasztrális hold, ezenfelül kishaszonbérletek alakítására átvétett 495 községben 93.285 katasztrális hold. Ennek az eredménynek a részletezése a következő: kiadatott *elkülönített házhelyrendezés során* házhely 970 községben 35.793 egyén részére 9639 katasztrális hold területtel. Földhözjuttatás végett *megváltási eljárás* megindítását kérték 3280 községben. A megváltási eljárás lefolytatására az Országos Földbirtokrendező Bíróság bírót küldött ki 3257 községbe. A *megváltást* az Országos Földbirtokrendező Bíróság kimondotta 1687 községben 457 972 katasztrális hold területre. Ebből alakult 366 legelő, 203.719 törpe- és kisbirtok, 76.085 házhely. Ezenfelül *elővásárlási jogát* gyakorolta az Országos Földbirtokrendező Bíróság 181 esetben 14 312 katasztrális hold területre. Továbbá ingatlant eldarabolta 269 esetben 61.048 katasztrális hold területtel. Ebből 31 862 katasztrális hold eldarabolása folytán földhöz jutott 7672 egyén.

Orrkarika segítségével vezetett bika.

Művelődési, ipari és mezőgazdasági kiállítás lesz Vácot.

Az Országos Faluszövetség október hó 18-ától 21-éig művelődési, egészségügyi, ipari és gazdasági kiállítást rendez a siketnémák vaci új intézetének épületében. A kiállítás iránt az egész vidéken nagy érdeklődés mutatkozik. A kiállítással kapcsolatban a Magyar Turisták Egyesülete vasárnap, október 19-én, Vácot országos díszgyűlést tart, amelyre sokan utaznak le a fővárosból. Túlzottgyakorlatok, kirakatverseny, a legérdekesebb gazdaudvarok díjazása és egyéb ünnepek lesznek a kiállítással kapcsolatban.

Lóverseny és díjazás Kalocsán.

A *Kalocsavidéki Gazdasági Egyesület* szeptember hó végén díjazással egybekötött lóversenyt rendezett Kalocsán. A díjazás eredménye a következő volt. A *csikók* csoportjában I. díjat nyert *Ságica* Sándor egyéves pej csődör csikója; II. díjat *Török* István egyéves pej kanca csikója; III. díjat *Takács* József egyéves pej kanca csikója. A *kancák* csoportjában I. díjat *Tamas* István; II. díjat *Vén* Ignác; III. díjat *Török* István; IV. díjat *Tóth* János kancái nyerték. A *kisgazdák kocsiversenyén*, amely 3100 m. hosszú pályán folyt le, I. díjat *Jagica* László 9 p.; II. díjat *Maros* Márton 11 p. 10 mp.; III. díjat *Guzsman* Pál 12 p. 02 mp. idővel. A *kocsiversenyen* a következő eredményeket érték el: a 3100 m.-es pályát *Draskovich* Lajos egyes fogatával 7 p. 45 mp. alatt hajtotta le s ezzel I. díjat nyert. A II. díjat *Bence* Gábor kettős fogata nyerte (hajtotta *Gulmer* Emil gazd. felügyelő) 8 p. 11 mp. idővel. *Harmadik* *Bence* Gábor saját kettős fogatát vezette célhoz 8 p. 36 mp. idő alatt s így a III. díjat nyerte *Rozsnyay* Lajos kettős fogatával szemben, amely ugyan rövidebb idő alatt, 8 p. 15 mp. alatt ért célhoz, de minthogy az egyik lóva főlógott, azért csak a IV. díjat nyerte. A verseny szép sikeréért az érdem *Antalfy* Sándor polgármestert és *Markó* Jenő dr. főszołgabírót illeti.

Tenyészállatvásár Bonyhádon.

A Tolnamegyei Gazdasági Egyesület szeptember hó folyamán Bonyhádon tenyészállatvásárt rendezett. Bár az állatanyag általánosságban kielégítő volt, mégis a bikák és üszök csoportja a háború előtti anyaghoz viszonyítva, kívánni valót hagyott maga után, a tehenek csoportja ellenben egészen jó fejlődést mutatott fel. A bonyhádi tájfajtatenyésztés irányítói — felismerve az apaállatok beszerzése körül felmerült hibákat — a jövőben fokozott gondot fognak a köztenyésztésre szolgáló apaállatok beszerzése s ellenőrzése körül eljární, nehogy az egyébként oly kiváló tenyészanyag visszafejlődjön. Díjakat a következők nyertek: **Bikák** csoportjában: I. díj Müller Henrik, Majos. II. díj Mayer János, Izmény. III. díj Jeckel Henrik, Izmény és Mayer János, Izmény. **Tehenek** csoportjában: I. díj Mayer János, Izmény. II. díj Muszer István, Bonyhád és Mayer János, Izmény. III. díj Brunner Ádám, Breining József, Möcsény, Lambert András, Möcsény, Schleicher Henrik, Bonyhád és Keller Péterné, Bonyhádvarasd. **Üszök** csoportjában: I. díj Schmidt Keresztély, Bonyhádvarasd. II. díj Antlfinger Ádám, Zomba és Preining Ádám, Palatinca. III. díj Wéber Péter, Lengyel, Klinger Károly, Györe és Preining Ádám, Palatinca. A vásár látogatottsága elég élénk volt, nemcsak Tolnamegyéből, hanem Baranyából is sokan jöttek érdeklődők. A vásár és díjazás rendezése kitűnően sikerült, ami elsősorban **Hagymássy Zoltán** főszolgabírónak és **Lóosz** Károly főjegyzőnek érdeme.

Állami szőlőtelepeken eladásra kerülő szőlővesszők és oltványok ára.

Az állami szőlőtelepeken az 1924. évben termelt és 1924. őszén, illetve 1925. év tavaszán elosztásra kerülő szőlővessző és szőlőoltvány árát és az eladási feltételeket a földművelésügyi minisztérium a következőkben állapítja meg: a) Amerikai fajtájú szőlővesszőnél: I. oszt. síma vessző ezre 250.000, II. oszt. síma vessző ezre 125.000, I. oszt. gyökeres vessző ezre 500.000, II. oszt. gyökeres vessző ezre 250.000 korona; b) európai fajtájú szőlővesszőnél: I. oszt. síma vessző ezre 150.000, II. oszt. síma vessző ezre 80.000, I. oszt. gyökeres vessző ezre 2.000.000, II. oszt. gyökeres vessző ezre 100.000 korona; c) Szőlőoltványnál: I. oszt. gyökeres, fás és gyökeres zöldoltvány ára ezrenként 2.500.000 korona. Szőlőseghibás gyökeres fás és síma zöldoltvány ára ezrenként 1.600.000 korona. A szőlővesszők és szőlőoltványok a feladó vasúttállomásig való szállítási költsége az eladási árban befigyelítik. A síma szőlővesszőt a telepek a vevő veszélyére fűzvevesszővel vagy sodronnyal összekötve, csomagolatlanul, a gyökeres vesszőt és szőlőoltványt a vevő által rendelkezésre bocsátandó csomagolóanyag felhasználásával vagy kívánatra a csomagolási önköltségek előzetes beküldése után a telep által beszerzett csomagolóanyag felhasználásával szállítják. Csak azok a vételajánlatok számíthatnak kielégítésre, amelyek a folyó év november hó végéig beérkeznek.

A paprikapiac helyzete.

A jól sikerült termés következtében az árak csökkentek. Új áru még nincs a piacon s a régi készletek csekélyek. A földolgozók munkaerő hiányában nem készítenek ki, csak ha a szedési munkákat elvégezték, akkor fog megindulni a paprika feldolgozása s a hó végére nagyobb készlet kerül a piacra, ami az az árakat jelentékenyen csökkenteni fogja. Szegedi árak: édesnemes paprika 44—46.000 korona, félédes 38—42.000, rózsza 28—30.000, Kalocsán édesnemes 43—45.000, félédes 38—40.000, rózsza 22—26.000 korona.

Novemberben tengerikiállítás lesz Debrecenben.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara már a múlt évben igen nagyszerű **legszébb kalász** pályázatot és ősszel kalász-kiállítást rendezett. Ebben az évben **tengeritermelési versenyt** tartott, amelyen nyolc megyéből egyezsötvenhároman vettek részt. A termelési verseny egyrészt a nemesített tengeri vetőmag kipróbálását szolgálta, másrészt a kiválóbb, régi gazdasági fajok feltárására volt igen alkalmas. A verseny az újabb művelési módok előnyének bemutatását is kedvezően szolgálta. Az amúgy is kedvező tengeritermés mellett kiválóan sikerült termelési verseny eredményét a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara **tengeri termelési kiállításán** fogja Debrecenben, november hó elején, bemutatni. Erre a kiállításra a Kamara minden kiváló tengeritermelő magyar gazdát és uradalmat meghív. Bárki, bármilyen gazdasági fajtából vagy nemesített magvak után termelt tengerijével részt vehet. Sekülendők lehetőleg egész szárasan a tengeri tövek, rajtuk hagyott terméssel. A tengerikiállításon bemutatásra bejelenthető továbbá bármely olyan gép, eszköz vagy eljárás módozat, amely a tengerinek termelésénél, kezelésénél vagy feldolgozásánál használható. A részvételi bejelentés sürgősen közzendő a Kamarával (legkésőbb október 20-ig). A kiállítandó tárgyaknak legkésőbb október 31-ig kell a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara (Debrecen, Piac-utca 9, 1. em.) címére megérkeznie. A kiállítási iroda minden tájékoztató választványes boríték csatolása esetén készséggel megad.

Kecskemét 12.000 métermázsával több gyümölcsöt szállított külföldre a tavalyinál.

A gyümölcsidény elejétől augusztusig a kecskeméti pályaudvarról 99.772 métermázsas gyümölcsöt szállítottak el. Az idei exporteredmény a tavalyit 12.000 métermázsával **mulja fölül**.

Almássy László leányának esküvője. (Képpel.) Nyisztor Sándor főhadnagy szerdán vezette oltárhoz **Almássy Rózsát**, Almássy László nemzetgyűlési képviselőnek és a Kisgazdapárt ügyvezető alelnökének leányát. A fiatal párt Vass József kalocsai nagyprepost, népjóléti miniszter adta össze. A templomtól zsúfolásig megtöltötte a megjelent előkelő közönség, melynek sorában megjelent számos nemzetgyűlési képviselő, főispán, valamint társadalmi életünk igen sok vezetőszerepet játszó egyénisége. Vass József emelkedett hangú beszédet intézett a fiatal párhoz.

Moravcsik egyetemi tanár halála. A magyar tudományos életnek nagy vesztesége van: **Moravcsik Ernő** dr. professor, az európai hírvélemény és ideg orvos, meghalt. 1902-ben nevezték ki egyetemi tanárnak s az egyetemi elme- és idegkórtani klinikának kezdettől fogva Moravcsik volt az igazgatója. Az orvosprofesszor nemcsak a tudományos életben, de a közéletben is előkelő szerepet vitt. Érdemeinek elismeréséül 1905-ben udvari tanácsosi címet kapott, 1913 óta elnöke az igazságügyi orvosi tanácsnak, rendes tagja az országos közegészségügyi tanácsnak és a törvénykezési orvosi vizsgálóbizottságnak és végül alelnöke volt a nemzetközi büntetőjogi egyesület magyar csoportjának is. Moravcsik Ernőt nemcsak Magyarországon, hanem a külföldön is nagy tudósának ismerték. Halálát foghúzás következtében támadt vérmérgezés okozta. A beteg professor napokig vívódott a halállal, mely végül mégis leterítette. Szombaton temették el nagy részvét mellett.

Katholikus gyűlés Csongrádon. Az elmúlt vasárnap Csongrádon igen nagy érdeklődés mellett katolikus gyűlés volt, amelyen **Hanauer A.** Isiván váci megyéspüspök a katolikus gyűlés szervezkedésére hívta fel a hallgatóságot. **Bozóky Gyula** ezredes erősebb hitéletet sürgetett. **Schandl** Károly dr. államtitkár nagyhatású beszédében arra mutatott rá, hogy a katolikusok a közéleti munkában össze akarnak tartani minden becsületes emberrel, aki a keresztény vallásrököcs alapján áll. Összetartást és szeretetet hirdetünk, úgymond, de hirdetünk erőt is, toborzunk férfiakat, egész keresztényeket, de hirdetünk harcot is, ha kell.

Vizvár község halála. A Dráva mentén, a trianoni határon fekvő Vizvár község erős magyar érzelmi lakosságát a forradalom után rettegésbe tartotta a «zöld káder» betörése s a szerb megszállás fenyegető veszélye. Magyarsága tantoríthatatlan volt s még a legveszedelmesebb időkben is magyar hatósághoz fordult jogsegélyért. A segély pedig sohasem késett, a határmenti lakosság sorsát mindig szíven viselte a nagyatádi járás igaz-vevíg magyar főszolgabírójá **Rendesi Bárány** Sándor. Gyors intézkedéseivel mindig visszariasztotta a betörni készülő bandákat, megjelenésével pedig bizalmat, reményt és bátorságot öntött a lelkebe. Lecsillapította a forradalomszülte testvérharcot, helyreállította a község nyugalomát, a határmenti összeütközéseket bölcs tapintattal, helyes eréllyel intézte el. Ezekért és a községekkel szemben mindenkor tanusított valóságos atyai jószágáért Vizvár község képviselőtestülete, halálját némileg is lerovandó, a főszolgabírót egyhangú lelkesedéssel «diszpolgár»-rá választotta s elhatározta, hogy arcképeát a község szeretete és halála jeléül a tanácsteremben elhelyezteti.

A kisiparosok hitele. Legutóbb az érdekelt szakkörök bevonásával értekezlet volt **Walkó** kereskedelemügyi miniszternél és az értekezleten megállapították a kisiparosok hitelhez jutásának módozatait. Eszerint az iparosok többfelé vehetnek fel hitelt. A Pénztintézeti Központ évi 24 és 1/2%-os kamatra hitelt folyósít az iparosoknak, az errevonatkozó váltók három hónapra szólnak és részleffizetés mellett kétszer meghosszabbíthatók. A Pénztintézeti Központ a vidéki intézeteket felhívja, hogy külön hitelosztály megalkaftása mellett elégték ki a kisipar hiteligenyeit. Azt is tervezik, hogy az iparosok a vevőktől vegyenek váltót az ártúk ellenében és azt számítottassák le. Most már a Pénztintézeti Központnak érintkezésbe kell lépni a Nemzeti Bankkal a hitel folyósítása kérdésében.

Győri hősök emlékezete. A győri református egyház-község a mult vasárnap kegyelettel adózott a világháború hősi halált halt harmincnyolc fia emlékének. Az ünnepélyen a hatóságok, testületek és intézetek kiküldöttei nagyszámban jelentek meg. Az ünnepi beszédet *Czegledy Sándor* esperes mondotta. *Nagy Győző* presbiter megható szavak kíséretében adta át az egyházközségnek az emléktáblát, amelyet ezután megkoszorúztak.

Eszterházy apát halála. *Eszterházy* György gróf címzetes budafelhévízi apát, a veszprémi egyházmegye tagja, hetvenhat éves korában elhunyt. Ötvenkét éves volt, amikor a veszprémi egyházmegye papjainak sorába lépett. Mint néhai *Eszterházy* György gróf rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter fia Lisszabonban született s *Mosconi-Fogaroli* olasz grófnőt bírta nőül. Neje 1891-ben Oszlop községben meghalt s az elveszte feletti bánkódás bírtá rá a grófot, hogy utóbb egyházi köntöst öltön magára.

Kossuth-ereklyekiállítás. Ez év március 21-én mult el harminc éve annak, hogy *Kossuth* Lajos meghalt. Ezzel letezt az az idő, amely alatt a magyar nemzet múzeumába vagy tulajdonába átment a *Kossuth-hagyaték* kéziratanyaga a kutatók és a nagyközönség előtt zárva volt. A harmincéves évforduló adta az alkalmat arra, hogy a Magyar Nemzeti Múzeum a magyar történelemnek ezt az igen jelentős forrásanyagát, az egész *Kossuth*-anyag keretében a nemzet széles rétegeivel megismertesse. Ebből a gondolatból vált valóra a *Kossuth-ereklyekiállítás*, mely a napokban nyílt meg a Nemzeti Múzeumban.

Szűreti multság Versegen. A versegi (Pest m.) Kath. Kőr szeptember hó 21-én pompásan sikerült szűreti felvonulást rendezett a község utcáin. Lovas bandérium, csöszleányok, cigánykaraván s egyéb bohóságok zenés felvonulása után táncmultság volt, melynek tiszta jövedelméből *Horváth* Gáborné özvegy, hatgyermekes családjára részére félmillió korona jutott. A multság főrendezői: *Vicián* Pál, *Lacik* József, *Papp* József, *Pap* János, *Kís* Gábor és *Szabó* Tamás voltak. *Bíró* *Nagy* Imre és bíróné *Tóth* Erzsí voltak.

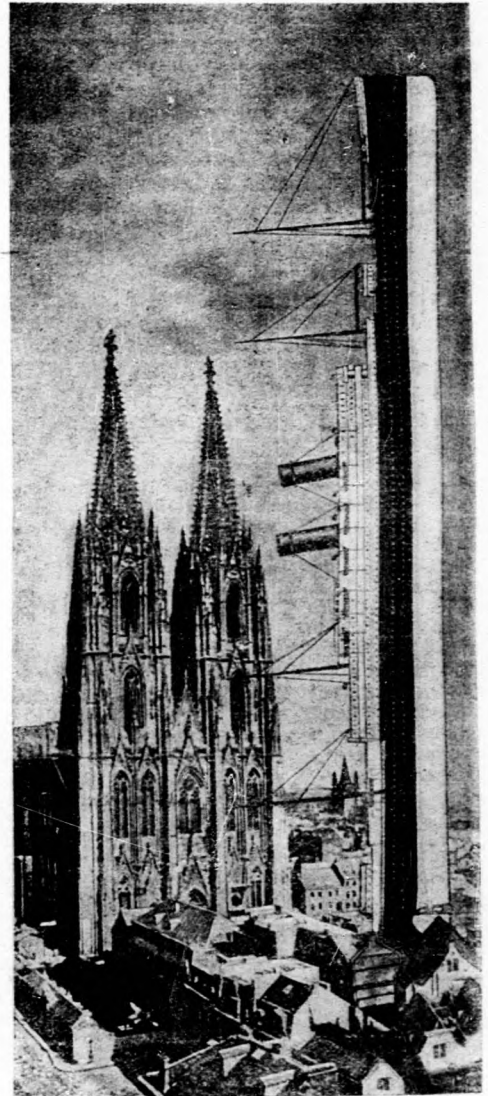
Csongrád vármegye üdvözlí Bethlen Istvánt és Apponyi Albertet. Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága *Nagy* Sándor alispán elnöklete mellett tartott őszi rendes közgyűlésén Vas vármegye kórirata alapján hazafias lelkesedéssel emlékezett meg *Apponyi* Albert gróf és *Bethlen* István gróf nagy érdemeiről abból az alkalmából, hogy a Nemzetek Szövetségének genfi gyűlésén elmondott nagyhatalmú beszédeiben állást foglaltak az elszakított magyarság érdekében. Ezért a közgyűlés elhatározta, hogy e nagy államférfiakat elismerésének és hódoló tiszteletének nyilvánítása mellett üdvözlí és erről őket feliratban értesíti.

Pusztító árvíz és vihar Nyugateurópában. Anglia nyugati részén, továbbá Franciaországban és az angol csatornán az elmúlt héten heves szélvihar dühöngött, amely nagy károkat okozott és sok emberéletet is követelt áldozatul. Több francia halászhajó a tengerbe veszett. A tönkrement hajók között van a «Rhein» gőzös is, amely Oránból indult el. St. Mallonnál két Ujfundlandba közlekedő hajó elsüllyedt. A vihar ezenkívül a földeken is nagy pusztítást vitt véghez. Az áradás, amely a déli kerületben már amúgy is nagy arányokat öltött, sok helyen még fokozódik. Angliában felhőszakadászerű eső zuhogott. A vidéken sok helyütt nagy tavakban áll a víz. Cornwall egyes részeiben áradás pusztított. St. Ivesben és Redruthban a lakosok éjnek idején hálósobáik ablakain keresztül voltak kénytelenek menekülni. Az árvíz magával ragadta az állatokat, ledöntötte a házakat és gyökerestől kitépte a fákat.

Határmegállapítás az esztergomi hidon. Az esztergomi—párkányi Duna-hidon most állapították meg a határt. Ugy döntöttek, hogy a hidon a határ az esztergomi parttól számított harmadik pillérnél lesz. Ennek a döntésnek következtében a nagy híd háromötöd része a cseheknek jutott s csak kétötöd rész maradt magyarnak.

A belügyminiszter a tüdővész leküzdéséről. A belügyminiszter a tüdővész terjedésének megállítására céljából körrendeletet adott ki, amelyben rámutat arra, hogy a pusztító tüdővésznek egyik elősegítője az egészségtelen lakás. Felhívja a hatóságokat, hogy az építkezési szabályrendelet betartásával igyekezzenek oda-hatni, hogy a lakások egészségesek legyenek, mert csak az egészséges és száraz lakás segítségével lehet eredményesen küzdeni a magyarság pusztítója, a tüdővész ellen.

Családi dráma a vendéglőben. A *Kosztka-Valérián-féle* halálos végű családi dráma hullámai még el sem simultak, máris teljesen hasonló szomorú eseményről hoz hírt a táviró. A biharmegyei berettyóújfalusi közégi szállójának vendéglő-helyiségében megjelent *Katona* Imre nyugalmazott biharugrai főjegyző, a cséffai kerület volt nemzetgyűlési képviselője s magához hivatva *Varga* Dénes református tanítót, aki többédmagával ült az egyik asztalnál. *Varga* Dénes azonnal felkelt az asztal mellől s *Katona* Imréhez ment, aki ekkor hirtelen revolvert rántott elő s miközben a tanítóra rákiáltott: «Nesze, te gazember, elcsábítottad a feleségemet!» — *közvetlen közelről agyonlőtte*. *Katona* tette után jelentkezett a csendőrségen. Az alig huszonegy éves *Varga* Dénest most választották meg *Hencida* községben első tanítónak.

Az oceanjáró gőzösk nagysága.

Képünk pompásan érzékelteti a modern oceanjáró gőzösk hatalmas arányait. A kölni dóm melynek tornyja 157 méter magasak, valóságilag eltörpül a fölállított hajó mellett. Ez a kép évekkal ezelőtt készült, azóta természetesen ennél is hatalmasabb hajóóriásokat építettek, úgy, hogy a kölni dóm még szánalmasabb vereséget szenvedne az összehasonlítás alkalmával.

Felozlatták az angol parlamentet, elrendelték az új választásokat. Az angol munkáskormányt a parlamentben nagy szótöbbséggel leszavazták, s a kormány erre nem azt tette, hogy lemondott volna, hanem a ház felozlatására tett előterjesztést a királynak. A király hozzájárult a parlament felozlatásához. Angol politikai körökben hangoztatják, hogy a munkáspárt és a szocializmus ellen megalakult a polgári pártok szövetsége. Mivel a felszinen lévő kérdésekben, így egy kommunista újságíró pörében a kormány minden megegyezést visszautasított, jogosult az a következtetés, hogy a munkáskormánynak takargatni valója van. Az új választásokat november 5-re írják ki, addig MacDonald a kormány élén marad. A választási harcok Angliában máris megindultak.

Újabb kommunista csoportot cserélünk ki magyar tuszokkal. A napokban ismét harmincnégy kommunista elíteltet indítottunk útnak, akiket Oroszországban szynlódó magyar tuszokkal cserél ki a magyar kormány. A magyar tuszokat Rigában veszik át a magyar kiküldöttek.

Trónra lép a jelenlegi törvényes orosz cár. A Kóburgban élő Cirill orosz nagyherceg kiáltványt intézett az orosz néphez, amelyben bejelenti, hogy mivel most már kétségtelenül bebizonyított tény, hogy a vörösek Miklós cárt és családját kiirtották, mint a trón törvényes örökösét, felveszi az őt megillető «minden oroszok cára» címét. A kiáltvány kifejti, hogy az orosz trónörökösödési törvények tiltják, hogy a cári trón a volt császár és a közvetlen trónörökös halálának bebizonyítása után őrésdedben maradjon. Épen e törvények alapján — úgymond a kiáltványban Cirill nagyherceg — bejelentem, hogy most trónralép a jelenlegi törvényes orosz cár. Jogutódul fiát, Vladimir nagyherceget jelöli ki. A kiáltvány végül reményét fejezi ki, hogy az orosz nép borzalmas szerencsétlenségének, amelyet számára a vörös rémuralom jelent, nuhamarabb vége szakad. A kiáltvány az orosz emigránsok körében nagy hatást tett és fokozza bizalmukat a jobb jövő iránt.

Leányrablás Aradon. Erdekes leányszöktetési eset tartja izgalomba Aradot. A Fűr-utcában alberletben lakott Gál Irén tizenkilenc éves, feltűnően szép hivatalnokleány, aki igen sok férfinak tetszett a városban. Néhány nappal ezelőtt hajnalban hat, kapával és fejszével fellegyerkezett férfi kért bebocsátást abba a házba, ahol Gál Irén lakott. Minthogy a háziasszony a hangosan dörömbőlő férfiakat nem engedte be, a támadók betörték a kaput s behatoltak a háziasszony lakásába. Az asszony ijedében az ágy alá bujt, innen húzták ki a férfiak s megfenyegették, ha a leányt nem adja elő, a lakásban kő kövön nem marad. A háziasszony megtagadta a férfiak kívánságának teljesítését, mire azok nekiesnek a bútoroknak, szétzúzták mindent, ami csak a kezükbe esett, átkutatták a lakást s az egyik ágy alatt rátaláltak a hivatalnokkisasszonyra, akit azonnal összekötöztek, majd elhurcolták magukkal. A támadók eltávazása után a házbeliek délig nem mertek kimozdulni a lakásból, úgy, hogy a hihetetlennek látszó eset csak délután jutott a rendőrség tudomására. Az aradi rendőrség megindította a nyomozást.

A vatikáni követ felmentése. A kormányzó Somssich József gróf rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert a vatikáni magyar királyi követség vezetése alól saját kérelmére felmentette.

Száztizenkét éves korral a vádlottak padján. A johannisburgi törvényszék előtt egy száztizenkétéves vádlott szerepelt a napokban, akit közcsempészésért állítottak a bíróság elé, noha épen azzal keveredett bajba, hogy egy veszekedő házaspárt szétválasztott az utcán. Az aggyasztány természetesen felmentették. A száztizenkétéves ember úgy meghatódott az ítélettől, hogy a tárgyalás után hosszabb beszédet mondott a törvényszék terében a régi világ erkölcséről, azután elkalandozott a régmúlt idők emlékei között és elkezdte mesélni a száz év előtti burfölkéles történetét, a harcokat a zulu-kaferekké, az angol bevándorlást és az okkupációt. A hallgatóság a veterán harcost valódságos processzióval kísérte a törvényszék házából néhány mértőlőnyire levő lakásáig.

A csókási olvasókör házavátása. Csókásan a napokban fényes ünnepség keretében avatták fel a csókási olvasókör házát. Az ünnepélyen megjelentek Hódmezővásárhely és a környék előkelőségei. Az ünnepélyt Molnár Imre, a kör elnöke nyitotta meg, lelkes szavakkal vázolta az olvasókör jelentőségét. Az olvasókör már húsz éve megalakult és azóta híven betöltötte feladatát.

Az egyedli rejtély. A sopronmegyei Egyed községben néhány nappal ezelőtt egy reggel halva találták szobájában Egyedi Artur nagybirtokost. Egyedit Bertha Erzsébet komorna találta meg, az idős földbirtokos a mosdó mellett lógott, nyakán törülközővel. A megindult vizsgálat az első percekben komoly gyanúokat talált arra, hogy itt nem öngyilkosság, hanem gyilkosság történt s e gyanút megerősítette az a körülmény is, hogy a fürdőszobában vércseppek nyomait találták. A gyanú Egyedi vejére, Frohreich Ernő dr. volt bankhivatalnokra irányul, aki erőlyesen tagadja, hogy apósa halálához köze lenne. Bertha Erzsébet azonban igen terhelő vallomást tett Frohreich ellen. Elmondotta, hogy a gyilkosságot megelőző estén Frohreich Ernő dr. azt a parancsot adta ki a kastély cselédjének, hogyha az öregúr csemetéit találja az éjszaka, senki se menjen be hozzá, még akkor sem, ha hosszabb ideig tartana a csemetés. Csodálkoztak ugyan ennek a különös parancsnak hallatára, de tudomásul vették. A nyomozó csendőrök találtak egy véres törülközőt is, amelyet Frohreich mosott ki. Egyedi holttestét felboncolták, de nem tudták megállapítani, hogy gyilkosság, vagy öngyilkosság áldozata-e? A rejtélyes ügyben erőlyesen folytatják a nyomozást.

A kultuszminiszter sajtópere. Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszterről Pethő Sándor hírlapíró azt írta, hogy az általa alapított nyomdávalalattanak akart anyagi előnyöket szerezni az egyesyes tankönyv nyomási munkájának odajuttatásával. A miniszter sajtópert indított a hírlapíró ellen és a bíróság rágalmasz vétségéért egy hónapi fogházra és 5.000.000 korona pénzbüntetésre ítélte Pethő Sándort. Súlyosbító körülménynek vette a bíróság, hogy az ország egyik első hivatalnokának megrágalmaszáról volt szó.

Amikor a halott — feltámad. A franciaországi viennei kórházba néhány nappal ezelőtt behoztak egy gégebabajos fiatalembert, akit az orvosok rögtön megoperáltak. A műtét sikerült ugyan, de a fiatalember nem tért többé magához. Az orvosok megállapították a beállott halált, mire a holttestet a kórház kápolnájában felravalatozták. A fiú apja a temetés előtti éjszakát megtörtén virrasztotta végig a ravatal mellett, midőn hírtelen azt vette észre, hogy a halott felnyitja szemét és körülforgatja a teremben. Az apa rögtön értesítette a kórház orvosait, akik a fiút visszafektették ágyába, ahol néhány nap alatt meggyógyultan már el is hagyta a kórházat. Ha a közmondásnak — kinek holt híret költik, sokáig él — igazva van, akkor a «feltámadt» fiú még az unokáinak is elmesélheti utazását a másvilágon.

Meghalt a «falu atya». A napokban temették el Karabélyos András pinchehelyi gazdálkodót, akit józan esze és tisztasága miatt — a falu atyjának neveztek. Az öreg magyar 117 tavaszt látott és szellemi frissességét utolsó napjáig megőrizte. Soha beteg nem volt. Hét fia, huszonnyolc unoka és tizenkét dédunoka kísérte el Karabélyos Andrást utolsó útjára.

A furfangos lakásfosztogató. Fekete Istvánnét a Horthy Miklós-út 15. számú házában levő lakásán felkereste egy huszonkét év körüli fiatalember, aki elmondotta, hogy a Rókus-kórházból jön, ahová súlyos sérülésekkel beszállították Feketéné öccsét, akit a villamos gázolt el. Az asszony rémülten a kórházba sietett, ahol azonban nem tudt öccsének a felvételéről. Mikor Feketéné hazért, lakását feltörve és kifosztva találta. A rendőrség keresi a fufangos lakásfosztogatót.

Mese az elásott aranyról. Pár héttel ezelőtt a márianosztrai feyházból két rab kiszabadult és mielőtt elmentek volna, bejelentést tettek az igazgatóságnak egyik volt rabtársuk, Erdős Sándor ellen. Erdős ugyanis elmondta nekik, hogy 5-6 évvel ezelőtt betört Halász Nándor ékszerészhez, ahonnan öt kiló aranyat ellopott, ebből egy fél kilót eladott, a többi elásta a temetőben, apja fejfájának tövébe. Erdős arra kérte társait, szöktessék meg a feyházból, akkor megosztja velük az aranyat. A debreceni rendőrség azonnal nyomozást indított, de kiderült, hogy semmi sem igaz a históriából. Erdős ravaszágból találta ki a történetet, hogy így szabaduljon a feyházból.

Egy kisleány tűzhalála. A körmendi járás egyik kis falujának, Szattának, életét a napokban szomorú tragédia zavarta meg. Tóth Margit ötesztendő kisleány azamat, míg édesanyja az udvarra ment vizért, a konyhában kinyitotta a tűzhely ajtaját; a nyitott ajtón át az égő parázs kiesett, ráhullott ruhájára, mely lángot fogott. Sikoltozására az édesanyja berohant s a vödör vízzel, amelyet a kútról hozott, leöntötte leánya égő ruháját, de már késő volt. A rettenetesen össeegett kisleány borzalmas égési sebeibe hamarosan belehalt.

A mosonszentpéteri hősök emléke. Mosonszentpéter községében díszes emlékművet állítottak a község hősi halált halt fiainak emlékére. Az emlékműre-százhuszonhárom hős neve van bevésvé. Az ünnepségen részt vettek Frigyes és Albrecht királyi hercegek is.

Halál a templomban. A Mátyás-templomban, József Ferenc királyi herceg esküvője alkalmával, Bér Dezső, az ismert festőművész, a szertartás közben rosszul lett. Kivitték a templomból és értesítették a mentőket. Mire a mentők kiértek, Bér Dezső meghalt. Szívszélhűdés okozta halálát.

A kisgyermeket a vadállat sem bántja. Csodálatos, szinte hihetetlen esemény történt Észak-Kaliforniában. Két kis gyermek, egy négyéves és egy másfél éves játszott az országúton és a kisebbiket egy cirkszből elszabadult menekülő medve elragadta. Egész expedíció indult az elrabolt kis gyermek keresésére, a szomszédok valamennyien felfegyverkezve indultak a medve hajszolására. Meg is találták a gyermeket, másfél kilométernyire hurcolta magával a vadállat, de, amikor megtalálták, nyugodtan aludt az országútmintéri árokban, a legcsekélyebb karcolás sem volt rajta. A medvének azonban teljesen nyoma veszett.

Pusztító tüzek. A sopronmegyei *Bed* községben Simon János gazdálkodó udvarán kigyulladt egy kaja. A tűz gyorsan elhárpódzott, úgy, hogy két ház és több pajta teljesen leégett. Tizenhat sértes benneggett a tűzben. A környékbeli tűzoltók csak megfeszített erővel tudták a tüzet elfojtani. Ugyancsak a Vas vármegyéhez tartozó közeli *Kéthely* faluban is leégett hat ház, négy pajta és huszonöt sértes pusztult el. A napokban az átszatolt területen levő *Répacsaró* községben is nagy tűz volt, melynek egy malom lett a martaléka.

Megvizsgálják a kecskeméti testvérnyilkos elmeállapotát. Egy éve lesz, hogy a Menkő testvérek Kecskeméten meggyilkolták testvérhukat, Menkő Máriát. A fiatal leányt János fojtotta meg álmában azért, hogy a tizenkét hold föld örökséget magának szerezzék meg. A bíróság Menkő Jánost mint tettest, Menkő Istvánt mint felbújtót kötél általi halálra ítélte. Az elítéltek felebb-zetek és a kecskeméti ügyészség fogházában várják a felsőbb fórumok ítéletét. A börtönben beszélgetés folyt a napokban a halálraítelt testvérek között, amiből arra lehet következtetni, hogy Menkő János nem beszámítható. A halálraítelt fiú ugyanis azt az ajánlatot tette a szintén halálraítelt bátyjának, hogy mondjon le az örökség reá eső részéről, akkor visszavonja ellene tett terhelő vallomását. Ő reméli, hogy megváltoztatják a halálos ítéletet s ha a bátyja lemond az örökségről, végre mégis megkapja a földet, amiért meggyilkolta testvérhukat. A védelem most Menkő János elmebeli állapotának megvizsgálását kérte, ami a napokban meg is történik. Az orvosszakértők kihallgatása után dönt majd a Tbla a két halálraítelt sorsáról. Menkő István állandóan azt hangoztatta, hogy a gyilkosság idején Budapesten tartózkodott, utólag értesült róla.

Öngyilkosság az ítélet miatt. *Herbert* János volt pécsi tanácsnok, villanygyári igazgató, akit a pécsi királyi törvényszék a városi köztel elleni sajtóperében négy rendbeli sajtó útján elkövetett rágalomzás vétségében morderdta ki bűnösnek, fobélotte magát. Hátrahagyott levelében az öngyilkosságot azzal magyarázza meg, hogy nem tudta túlnéni az ítéletet, mert azt hitte, hogy a közérdeket szolgálta akkor, amikor nyílttéri levelét közzétette.

Birkózás a medvével. Chovancsik József árvamegyei útmesternek borzalmas vadászkalandja volt. Két társával vadászni ment. Az Alsókubintól nem messze eső Lucivna-hegység oldalában a kutyák medvét vertek föl. Az egyik vadász a medvére lőtt, de nem találta el. A kutyák újra hajszolni kezdték a vadat s pár pillanat múlva a medve a sűrű fenyvesből puskalövésnyire Chovancsik előtt termett. Hatalmas szurke medve volt. Chovancsik rálőtt. A medve fölfordult, de vilámgyorsan felemelkedett, Chovancsiknak rohant és elkapta a balkarját. A vadász lerogyott, de nem vesztette el a fejét, a medve alá bujt és vagy tíz percig birkózott vele. Rettenő helyzetéből két kutyája szabadította meg. Azok össze-vissza tépték, ráncigálták, úgy, hogy a medve elengedte az embert és a kutyáknak támadt. Chovancsik most újra töltöni akart, de erre már képtelen volt. Balkarja csupa vér volt és bal mutatóujja cafatokban lógott. Társai szerencsére ekkor már ráakadtak és megadták a medvének a kegyelemdőföset. Chovancsikot a poszonyi kórházba ápolják.

Szókés a rendőrfőnökségről a vizsgálóbíró ruhájában. A kopenhágai rendőrségnek hosszú kutatás után sikerült elfognia a város egyik legrettegettebb gonosztevőjét, akit mindenki csak *fehér néger* név alatt ismer. A rendőrség nagyon megörült a jó fogásnak, nem sokáig tartott azonban öröme. A kopenhágai rendőrfőnökségen az a szokás, hogy mielőtt a terhelteket vizsgálóbíró elé viszik, egy külön teremben tartják őket, ahol egy öreg rendőr őrzi őket. Meg szokták engedni a foglyoknak, hogy mielőtt a vizsgálóbíróhoz mennek, a közeli vendéglőből vagy kávéházból ételt hozathassanak maguknak. Ezzel a jogával a "fehér néger" is élt. Miközben a "fehér néger" evett a szomszéd szobában megszólalt a telefon és amíg a rendőr jelentkezett, a gonosztevő leakasztotta a fogasról a vizsgálóbíró köpenyét és kalapját, kisétált az ajtón, beugrott egy autótaxiba és eltűnt. Azóta nyoma veszett.

Eladják a török szultán palotáját. Konstantinápolyból érkezik a hír, hogy a török kormány áruba bocsátja a szultán világhírű palotáját. A páratlanul szép palota ára 1,250 000 dollár, vagyis akinek százmilliárd magyar koronája van, megveheti a szultánok palotáját. Amennyiben nem akadna vevő az épültre, akkor a szultánok egykori lakóhelyét színházzá alakítják át. A török kormány le akarja rombolni a régi falakat is, amelyek még Bizáncot védtek s amelyek sok helyen meglehetősen épségben ma is állanak a török fővárosban. A kormánynak ez a terve azonban nagy megütközést keltett s különösen azok a tudósok tiltakoznak ellene, akik a bizánci korszak történetével foglalkoznak.

Ártatlanul agyonvert néger. Amerikában még mindig rossz sora van a négereknek s alig múlik el egy hónap, hogy arról ne érkeznék hír, hogy valahol a tömeg meglincselt, agyonvert vagy fölakasztott egy négert. Csikágói távirat szerint férfiak és gyermekek az utcán agyonverték egy fiatal négert, akit azzal vádoltak, hogy egy fehér leannyal szemben erőszakoskodott. Mikor a tömeg borzalm munkáját elvégezte, *hiderült, hogy az agyonvert néger nem azonos azzal, akit halálra kerestek.*

Művedelő előadás Csanádapácán.

A csanádapácai műkedvelő gárda a «Hangya» szövetkezet nagytermében szeptember hó 7-én kitünően sikerült műkedvelő előadást rendezett, melynek tiszta jövedelme köznevelődési célokra szolgált. Szíre került: Géczy István «Amit az erdő mesél» című népszerű műve. Az előadás rendezésében és vezetésében legnagyobb elismerés illeti Szabó Imre (X-ei jelölve) «Hangya» üzletvezetőt. A szereplők (az albócsoport baloldaról kiindulva): Hezy István, Zsigovics György, Toth Mihály, Szabó Imre, Lázár Péter, Annus Ferenc, Csepregi József, Annus Mariska, Hegyi József, Kovács Mariska, Galgóczi János, Fodor József és Léway Piroksa: valamennyien pompásan megállították a helyüket.

Új üstökös jelent meg. A londoni csillagvizsgáló intézet új üstökösöt figyel meg napok óta, amely már jobbajta színházi látcsövekkel is látható. Halvány uszálya akkora, mint a holdnak a fél átmérője. Az új üstökös csak néhány napig lesz látható az égen. A néphit szerint az üstökös feltűnése háborút jelent, de a világ mai állapota azt bizonyítja, hogy üstökös nélkül is elég háborúság van mindenütt.

Szerkesztői üzenetek.

Ij. O. F. Rejtvényei közül válogatunk. — **R. I. Kocsér.** Sakk-rejtvénye jó; a szókőrejtvény nagyon könnyű. — **K. L. Biharnagy-bajom.** Rejtvénye jó; máskor ne felelje el a megfejtést is közölni ve-lünk. — **Ij. É. B. Szabadszentkirály.** Számrejtvényét közölni fogjuk. — **M. I. Mátraverebély.** Képrejtvénye jó. — **N. J. Vaszoly.** Rejtvényei közül válogatunk. — **B. A. Kunagó.** Most is több rejtvényt bevált. — **M. F. Szőlőhegy.** A tréfát közölni fogjuk. Kérdésére a «Tanácsadó» válaszol. — **M. T. Nagypall.** A második tréfa jó; a rejtvényekből válogatunk; a vers nem éret még a közlésre. — **F. S. Dunaszent-benedek.** Közölni fogunk b-lőlük. — **Ij. N. J. Vásárosombó.** A rejtvények jók. — **Sz. J. Hódmezővásárhely.** Rejtvényei közül valamelyiket közöljük. Többi kérdésére a «Tanácsadó»-ban keresse a vá-laszt. — **V. V. Kisbicsérd.** Ha valaki verset akar írni, először tanulja meg a versírás szabályait; vásároljon egy verstant és szorgalmasan lapozgassa. A tréfa jó. — **Cs. J. Cegféd.** A rejtvények közt, a tréfák közt is több jó akad. — **G. I. Szegvár.** A rejtvény is, a tréfa is be-vált. Közölni fogjuk. Talán elkallódott a levél, azért nem szerepelt a neve a megfejtők között. — **Sz. J. Kiszvárd.** «Ere határozott készséget árul el, de még legtöbb helyen érezhető a gyakorlat hiánya. A jobb sorokat összeválogatjuk és közöljük. — **M. K. L. Szalkszentárton.** A «Vasárnap»-ról írt verset köszönjük, jól esett olvasnunk lapunkra vonat-kozó kedves elismerését; sajnos, a vers olyan kezd-űleges, hogy nincs módunkban közölni. A «Harci dal» című verse sem íti meg a mértéket. Egyébként miért adta ennek a «Harci dal» címet? Hiszen harcról nincs szó benne, csak halálról.

AZ ALVÓ VÖLEGÉNY

Elbeszélés. Irta: Zsoldos László.

(9. folytatás.)

A folyosó fordult egyet, le kellett szaladni öt lépcsőn (Magda hátoi lépett, jaj, pedig az olyan rossz érzés, mikor a lábunk azt hiszi, hogy lejjebb ereszkedik és megakad a föld szintjében), aztán az üveges kapun ki az utcára.

— Köszönöm, gróf. Hol vagyunk? — akart megállni kint a havas gyalogjárón a Kecskéssy leány. — Elvezet oda, ahol az étteremből kell kijönni.

Fehér gépkocsi kóválygott, mint valami földönjáró kánya, a kocsiút fagyos rögein.

— Oda — oda! húzta szorosan a bekecséhez fűzve a karját és füttentésre csücsörítette a száját.

Aztán egy perc — Csak átvizsem a kedves mamájához a tulsó oldalra! és már bent ült a leánnyal (— «Még sosem ültem autóban, legalább megpróbálom») a fehér gépkocsiban. A soffőr rákacsintott a gazdájára, a gazda meg a soffőrré, aztán — brrr... — a kánya nyilsebes röpüléssel suhant neki a titokzatos fehér éjszakának. A gróf hirtelen rácsapta a bekecsét Magda reszkető vállára (— Hova megyünk? Anyám! — sikoltott a szép fogoly és egy pillanatra olyan mozdulatot tett, mintha ki akarna ugrani a kocsiból (ezt látta a Kecskéssy-család a parkocskából), hanem azután mintha egyszerűen belátta volna, hogy kár minden erőfeszítésért, szép csendesen behúzódott a mély ülésbe s miközben Baldingen gyöngéden betakargatta a jó meleg, bolyhos pokróccal, ideges kíváncsisággal — de azért meglehetősen hidegvérrel — megkérdezte a szoktatójától:

— Mondja csak, mivel bátorítottam föl én magát erre a szemtelenségre!

Rudi gróf (még most is mámoros volt bizony ökelme) szerelmes suttogással hajlott elejbe.

— Szerelmes vagyok magába. Tudja. És még ma délelőtt feleségül veszem.

A mérnök leányának akkorát dobbant erre a szíve, hogy még talán a hadnagy is meghallotta.

A kis huszár pedig, mialatt egyre lelkesebben szorongatta Magda kacsóját, szaggatott, gyors beszédben mondta el mindazt a szibériai nagybácsijáról, a holnap házasodó Lojzi grófról meg a harmadfélmillióról, amivel már előzőeste Zoltit és Matskaréthyt is végigtraktálta a Nemzeti Kaszinóban.

Magda, miközben egyre jobban kimelegedett a pokróc meg a huszárbekecs alatt (különösen a bekecs alatt!), kikapcsoló tekintettel hallgatta végig ezt a cifra történetet s az eddigieket kiszinezve magában, a következőkkel álmodozva nézte azt a szédületes utat, amit most alig egy negyedóra alatt tett meg a jövődöbeli férje rohanó gépkocsiján, jóformán néhány pillanat alatt messze maga mögött hagyván testvért, szülőt, táncosait, akik övele együtt dehogyan is áldomták volna még szünóra előtt, hogy a szegény Kecskéssy Magdából déli harangozásig már milliions grófné lesz... házsorokat, utcákat, Erzsébet-hidat, Rákóczi-utat, kilométereket, húsz teljes esztendőt az életéből, mindezt pillanatok, egy rövid negyedóra alatt. Elsuhantak előtte (mialatt most már mozdulatlanul hagyta a kacsóját a takaró alatt a gróf kezében) az eddigi ismerősei, a gentry-mulatságok nyalka táncosai, a házhoz fölédesgetett látogatók, az ajtónyitások cseléd nélkül, a szelid uri hazudozások a szent látszatért, a hiábavaló erőlködések, amikkel sohasem tudtak kérőt fogni, az öt kisebbik testvére, aki most nyugtalanul várja őket odahaza, a büszke édesanyja, a becsületes, derék jó apuka meg Szakács, a jámbor művezető, aki — tudtam én, hogy még megláncoltatom azt a bugrist — az éjjel nem táncolt vele és akinek, ha jól látta, a keze csupa vér volt a bezúzott ablak-

tábitól. És ahogy így elgondolkozott, hát egyszerre csak szinte akaratlanul megszorította a hadnagynek a kezét és gyorsan feléje fordulva (hogy majd lecsúszott a kék selyemruhájáról a takaró) izgatottan dadogta:

— Hova akar most vinni, maga örült? Most rögtön hazavisz — érti? — a mamámhoz, különben sohasem egyeznek bele a házasságba!

Baldingen megdörzsölte a szemét.

— Igazsága van, Madelaine. Apai beleegyezés nélkül nem ér semmit az egész! — s visszaparancsolta az automobilt most már nem a Vigadóhoz, hanem egyenest haza a Dembinszky-utcába. Ott Madelaine, azaz, hogy egyelőre még Magda, kiszállt s úgy, ahogy volt, a panyókára vetett huszárbekecsben a vállán, becsöngetvén a házba (— Várjon itt! Mindjárt leüzenünk) — fölszaladt haza, a harmadik emeletre. A gyerekek, akik itt a pesti oldalon csak ép annyira éreztek a földrengést, hogy kiverődtek tőle a szemükből az álmom, óriási lelkesedéssel fogadták az egyenruházott testvért, természetesen abban a hiszemben, hogy Zoltinak a bekecsé van rajta. Magda türelmetlenül nézett széjjel a szobában:

— Nem jöttek még haza?

— Nem — felelték karban az otthon levő öt Kecskéssy. — Hát nem együtt jöttetek? Érezted a földrengést, Magda?

— Nem.

— Hát egyedül jöttél? — kellemetlenkedtek neki tovább a faggatásaikkal.

— Egyedül, te számár! Automobilon!

— Automobilon? kinek az automobilján? — tátották el a szájukat az ötok.

— A völegényem! — bökte ki Magda, haragosan toppanva a lábával. — Vedd tudomásul, te majom — ez Pistának szólt, a pajkos polgáristának — hogy velem ne szemtelenkedjél többet, mert én férjhez megyek egy grófhöz!

Odalent a ház előtt az álmos völegény ép egy fél cognacot hozott a soffőrével a szomszédos kávéházból (mert már kezdte unni a hidegben a várást), amikor fáradt ügétessel két egyfogatú bérkocsi kanyarodott a kapu elé. És ahogy az utasok kiszálltak a kocsikból, egyszerre négy meglepődött hang kiáltotta, hogy «ott a fehér automobil!»

Fura egy leánykérés volt, az igaz, hanem azért Rudi gróf huszárosan keresztülvágta magát rajta. Megösmervén a társaságból Zoltit, kiugrott az autóból s katonásan összecsapván a bokáját, bemutatkozván Kecskéssyéknek és nagyon rövid, de annál tartalmasabb szavakban előadta a keményen ránéző daliás gépészmérnöknek az egész esetet, jelentősen hangsúlyozván (ami már fillentés volt), hogy egyenest idehozza (haza, haza, a mamához!) a jövődöbelijét.

Kecskéssy katonásan végighallgatta s azután (mialatt a mama meg Zoltit, meg Melanie elszoruló szívvel lesték az ajkáról a választ), megnézte a zsebóráját és meglehetősen ridegen ezt felelte:

— Hadnagy úr, hajnali négy óraker az utcán nem szokás megkérni úrileánynak a kezét. Tessék meglátogatni majd reggel kilenc óraker a lakásunkon és akkor majd beszélünk a dologról. Ajánlom magamat.

Es odalépett a csengőhöz, hogy kinyitassa a kaput.

— Tudod pajtás, az öreg is huszárkapitány volt — kezdte súgva magyarázni a grófnak Zoltit, aki borzasztóan félt, hogy az apja még el találja szalajtani ezt a nagyszerű házasságot, de Baldingen, akiben hirtelen föllükerekedett valami józú humor, kedélyesen meg-rántotta a komor Kecskéssy Jenő télikabátjának az ujját.

TRÉFÁK

A Mátyás-madár.

Egy gyerek Mátyás-madarat vitt be a városba eladni. Az úton találkozik egy úrral, aki megkérdezte tőle:

— Tu-tu-tud-e ez a Má-má-tyás be-be-széli? — kérdezte a dadogó úr.
— Hogy tud-e? Ha csak úgy tudna beszélni mint az úr, mindjárt *kitékerném a nyakát.*

Gyermekszáj.

— Anyuskám, a nevelőkisasszony a sötétben is lát?
— Miért?
— Mert tegnap este a sötét előszobában azt mondta a papának: *jaj, már megint nem beretváltkozt!*

A kötelesség.

Haldoklik a Kóhné és férjétől ígéretet vesz, hogy szép koszorút tesz a sírjára. Mindig újra és újra szóba hozza a koszorút, mire Kóhn így szól hozzá:

— *Te csak fiam halj meg, a többi az én dolgom lesz!*

Változó viszonyok.

Régen az ember kosztba adta a fiát és bankba a pénzt. Azután bankba a fiát és kosztba a pénzt és ma elfogy a kosztba a pénz és a fiút visszakapja a bankból, mint béliást.

A gombóc.

- Mondd fiam, mennyi két gombóc, meg két gombóc.
- Négy gombóc.
- Hát négy meg négy?
- Az nyolc gombóc.
- És nyolc gombóc, meg nyolc gombóc mennyi?
- Az *egy tálnyi* — kérem szépen.

REJTVÉNYEK

1. Sakkrejtvény.

	le	sík	tan	
me	te		gyar	nek
*Az		gény.		Ot
rem	ze		föld	ma
	al	a	jén,	

Megfejtendő lógrás szerint.
A kezdőt csillaggal van jelölve.

(Beküldte Ragó István Kocsérről.)

2. Pontitány.

- Házakon lehet látni.
- Gépeket készítenek belőle.
- Izletes gyümölcs.
- Árusító a piacon.
- Hős katonák kapják.
- Az ingyenesnek ellentéte.
- Testünk egyik része.
- Cipészek szerszáma.

A vonalak helyére eső betűk felülről lefelé olvassa egy régi magyar vezér nevét adják.

(Beküldte Maties István Somogyvárról.)

3. Betűrejtvény.

Az Anna

(Beküldte Braun Andor Kundgotáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 44-ik számunkban közöljük.

A 38-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szótagrejtvény: **A magyar embert az Isten is huszárnak teremtette.**
2. Névrejtvény: **Nagyszében.**
3. Pótlórejtvény: **(Tévesen közöltük.)**

Megfejtették: Kákai Jánosné (Közép), Kránicz József, Kiss Elek, Czákó István, ifj. Bene Lajos, Somodi János, Toma Mariska, ifj. Nagy János, ifj. Albert József, ifj. Vekerdi András, ifj. Péter Károly, Bagó István, Deli Juliska, ifj. Sándor József, Szücs László, Jordán Mária, Horváth Gyula, Abraham Juliska, Kelenen Alice.

Jutalomkönyvet nyertek: **Deli Juliska (Szank-Móricz-gőt), ifj. Péter Károly (Dömsöd), Toma Mariska (Karczag), Czákó István (Vásárosdombó), Horváth Gyula (Bakonytamási).**

A 39-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak október hó 12-én.)

Gabonavásár. Tiszavidéki búza 420—432.500, fehérmegegyi 417—430.000, rozsa 420—425.500, takarmányrapa 380—390.000, sórápa 460—480.000, köles 250—270.000, zab 365—370.000, tengeri 375—380.000 K métermázsánként.

Liszt- és őrlémműpiac. Dupla 0 ás 6800, 0-ás 6500, 2-es 6300, 6-os 5300, takarmányliszt 3100, korpa 2250, 1-es rozsliszt 5300, 75%o-os egységos rozsliszt 4600 korona kilogrammonként budapesti paritásban, zsakkal együtt.

Takarmányvásár. Rétilszéna, elsőrendű 6 130—140.000, másodrendű 6 75—120.000, harmadrendű csomogolásra 40—70.000, sarjuszéna 95.000, muharzéna 120—145.000, lucernaszéna 165—220.000, zabosbükknöszvénye 150.000, alomszalma 60—80.000, zsupszalma 90—120.000 korona méter mázsánként. Zsupszalma, 1 kéve 3500—5000 korona.

Vetőmagvak. Fehérbab dunántúli állomáson 5—5100, mák 15.500, dió 8030, viktória-borsó 4250, expressz-borsó 4500, ősziborsó 3500, lenmag 6300, napraforgó 3000, köles 2500 korona kilónként.

Vágómarhavásár. Legjobb minőségű ökor 17.500—21.000, kivételes 21.500—22.500 közepes 13.500—17.000, gyengébb 7500—13.000, jobbminőségű bika 16—20.000, kivételes 20.500—21.500, gyengébb 7—15.500, bivaly 8—12.000, jobbminőségű tehén 15—19.500, kivételes 20—20.500, gyengébb 7500—14.500, kicsontozni való 5500—7500, növendékmarha 7500—15.500 K kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 26—27.000, közepes 26.500—28.200, nehéz 26.500—28.500 korona kilogrammonként elősúlyban.

Juhvásár. Hízalt ürű 10.750, feljavított juh 8600—9500, kiverő és anyajuh 10.000 korona kilogrammonként elősúlyban.

Tenyészállatok és járműokörök. Importált fehér erdélyi járműokör 19—21.000, elsőrendű fehér járműokör 17—19.000, elsőrendű tarka járműokör 15—17.000, friss fejőstehén 16—21.000, 1½ éves üszök 15—17.000, 1½ éves tinók 13—16.000 korona kilogrammonként elősúlyban.

Lóvásár. Igás kocsiló, nehéz 7.500.000—11.750.000, igás kocsiló, könnyű 6.850.000—11.000.000, számar 1.500.000 korona.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 5800—6000, tejszínhab 48—50.000, eifel 22—26.000 korona literenként, vaj 60—84.000, nagyban 56—64.000, tehéntúró 14—18.000, jantúró 35—45.000, emmentáli kicsinyben 75—90.000, nagyban 50—64.000, gróji kicsinyben 50—70.000, nagyban 36—45.000, trapista kicsinyben 42—50.000, nagyban 26—32.000 K kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Csirke, párja 40—120.000, tyúk, párja 70—165.000, hízott rucsa 34—40.000, lúdcsir 60000 K kilogrammja, tojás darabja 190—230 korona.

Halpiac. Ponty elsőrendű, kicsinyben 45—75.000, nagyban 30—40.000, másodrendű, kicsinyben 35—45.000, nagyban 30—35.000, harcsa 45—100.000, compó és kárász 12—20.000, süllő, elsőrendű 75—100.000, másodrendű 35—60.000, csuka 16—45.000, kecsge 50—90.000 korona kilogrammonként.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 1500—2000, petrezselyem 2000—4000, kalarabé 2000—5000, vörösnagyma 2400—3500, fokhagyma 12.000—20.000, cékla 20 10—4000, fejeskáposzta 1200—2500, kelkáposzta 200—5000, fejesalata 1500—2000, rózsaburgonya, kicsinyben, kilogrammonként 200—2800, nagyban, métermázsánként 180—220.000, fehérbúgonya, kicsinyben, kilogrammonként 1500—1800, nagyban métermázsánként 80—130.000, uborka 3500—4000, paradicsom 300—600, zöldpaprika 2.00—3500, sóska 2000—3000, spenót 2000—4000, champignonbomba 25—90.000, alma 5000—18.000, birsalma 3000—10.000, körte 12—30.000, szilva 7—10.000, szőlő 8000—24.000, dió 14—18.000, gesztenye 14—18.000 korona kilogrammonként.

Bor. A borpiacot állandó kedvetlenség uralja. Eladások csak szórványosan fordulnak elő. A szüretet már sok helyen befejezték. A termés mindenütt majdnem harmad szálalékkal a becséles alatt maradt. A kereskedelen még mindig tartózkodik a vásárlástól, az előfordult kötelessé parasztáruban 7000—8500 koronáig történtek, de a termés legnagyobb részét bepincézétték. Uradalmi telek nem igen keltek el. Ilyen jó telekért kérnek 9000—10.000 koronáig és többet is, de vevő alig van. A pesti piacon a fogyasztás a magas borárak, a fogyasztási adó, nemkülönben a drága luxusadó miatt nagyon csökkent. A vidéken a helyzet jobb. Igen csekély forgalom mellett az óborok ára: 10 fokos áruért 8—9000 korona, jobb fajtáké meg előzően drágább.

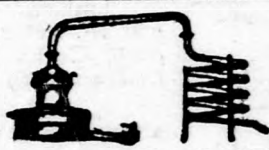
Idegen pénznemek legmagasabb ára 1924 október hó 14-én. 1 angol font 346.000 K, 1 dollár 76.900 K, 1 francia frank 4049 K, 1 cseh korona 2279 K, 1 román lei 419 K, 1 szerb dinár 1100 K, 1 osztrák korona 108 K, 1 olasz lira 3394 K, 1 svájci frank 14.825 K. Zürichben 100 magyar koronáért 0.0068 svájci frankot fizettek. — **Arany- és ezüstpénzek:** Húszkoronás arany 338.000 K, ezüst egykoronás 6200 K.

Főszerkesztő: **Mesko Pál.** Felelős szerkesztő: **Héjy Imre dr.**
Főmunkatárs: **Buday Barna.** Felelős kiadó: **Bak Imre.**

MRAVKÓ JÓZSEF UTÓDA

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-Körút 9.
Elvállal mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — Elad elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadász-fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

**Máthé
András**
vörösréz-
árugyár
Ujpest,

Károly-u. 11. Tel. 140-06. Pállinkafőző üstöket, finomító készüléket és vörösréz mosóüstöket a legprimáris kivitelben állandóan raktáron tartok.

HARRACH OTTÓ

Ingatlanforgalmi vállalat
Budapest, Egyetem-utca 6.

Birtokok nagy számban előjegyezve, a t. gazdaságközösség bizalommal forduljon hozzám, minden igényt módomban álli kielégíteni.

Szakorvos rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás! Rendelés egész nap. VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

**Ekék, ekealkatrészek,
boronák, kapálóekék, fűkaszálok,**

marokrakó és kévekövő aratógépek, lögregelyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecsavágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

MIKÉP LESZEK ERŐS ÉS EGÉSZSÉGES?

Ha egészsége nincs rendben, ha ideggyenge, vérszegény, elerőtlenedett, kimerült, fáradt, beteges, ideges, izgatott, álmatlan, étvágytalan, lesoványodott, ha ideges szívbaj, ideges gyomorhajbántja, ha friss étterőt akar, kérje fenti című nagyon tanulságos könyvet. Díjtalanul küldi azt kívánatra a **NUTRIGÉN VÁLLALAT** központja, Budapest, VII. ker., Kertész-utca 50/a. sz.

Budai fiók:
II., Fő-u. 59.

DASBUTOR
ágyasodrony
HAIDEKKER

SÁNDOR, BUDAPEST
ÜLLŐI-ÚT 48/27.

Ruházati

szükségletét

legelőnyösebben a
„HANGYA“
vidéki szövetkezetekben
szerezheti be.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbirtokrendező Biróság által engedélyezett
Ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája
Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.
Törvényszékiileg bejegyzett cég.

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű szinbőrből készült férfi, női és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„HANGYA“ ruházati és díszműárusztályánál.

MÁR MEGJELENTEK

A HISGAZDÁK, FÖLDMIVESEK ÉS KISIPAROSOK
LEGSZEBB,
LEGTARTALMASABB,
LEGHASZNOSABB,
LEGOLCSÓBB

1925. ÉVRE SZÓLÓ NAPTÁRAI!

úgy mint:

Uj Barázda Naptára 1925. évre
Vasárnap Naptára 1925. évre
Nagy Képes Családi Naptár 1925. évre
Nagy Képes Regélő Naptár 1925. évre
Falunaptára 1925. évre

Ha olcsón igen értékes dolgot akar venni, akkor csak ezeket a naptárakat vásárolja. Egyetlenegy falusi és tanyai házban se hiányozhatnak az „Uj Barázda“ kiadásában megjelent naptárak, mert ezen naptárak elbeszélései a téli estéknek kellemessé, természetudományi, mezőgazdasági s ismeretterjesztő cikkei a dolgozó ember verejtékes munkáját eredményesebbé teszik. — Kaphatók a lap-elárulósítónál, a Hangya-szövetkezetnél s megrendelhetők az

UJ BARÁZDA LAPKIADÓ R-T. NAPTÁROSZTÁLYÁNÁL
BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 10.

JÖVEDELMEZŐ BURGONYATERMELÉS

Irtá: BERTSCH OTTO m. kir. gazdasági tanár.
Egyetlen kisgazda sem nélkülözheti e könyvecskét, ha komolyan el akarja érni azt, hogy az eddiginél nagyobb és értékesebb burgonyaterméseit legyenek. Megrendelhető a pénz előzetes beküldése mellett a „VASÁRNAP“ könyvosztályánál, Budapest, VI., Ó-utca 10. Ára bérmentes küldéssel 32.000 kor.

Pállinkafőző- és mosóüstök vörösrézből.
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR
szab. Balaton-, Turul- és Vermoréndszerő

szőlőpermetezők

szénkénezők, hűti és egykezes kénporozógépek a legjobb gyártáron beszerezhetők

SZONTÁGH PÁL rézárugyár Bpest, IX., Üllői-út 19.
Levelek és rendelések gyors és pontos elintézése miatt TERÉNYI SAMU cégfőnök nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Orsz. Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a
HARANGMŰVEK R-T.
„ECCLESIA“ ALAPÍTÁSA
BUDAPEST, IV., IRÁNYI-UTCA 27.